

TORONTÁL

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA

PÉNTEK, 1929 OKTÓBER 25

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obiljtyeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

58. ÉVFOLYAM, 246. SZÁM

Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtti.

Rómából jelentik: A Vatikán tegnap adta ki a pápai államban lefolytatott népszámlálás eredményét. E szerint a pápai állam rendelkezik a legtöbb nemzetiséggel. A pápai állam lakosainak száma 518. Ezek közül 389 olasz, 113 svájci, 11 francia, 5 német, 2 spanyol, 1 északamerikai, 1 hollandi, 1 belga, 1 osztrák, 1 norvég, 1 magyar és egy abessziniai. Az abessziniai kivételével, valamennyien katolikusok.

Beogradból jelentik: A törvényszék Sztójadinovity Miloje volt kereskedelmi miniszteri számvevőségi főnök felett ítélték, aki feleségének egy miniszteri alapból 500 ezer dinárt folyósított hamis kiutalással, két évi fegyházra ítélte. Ugyancsak ítélték Karamovity Veliszár rendőrtisztviselő ügyében is, akit 150 ezer dinár elikkasztása miatt 8 évi fegyházra ítélték.

Szófiából jelentik: Uzunov rabfővezér tegnap Sulnido város közelében Buracsev törvényszéki elnököt és három törvényszéki bírót kirabolta és agyonlőtte. Az üldözésére kiküldött katonaság még nem tudta a haramiákat beérni.

Friedrichshafenből jelentik: A Zeppelin tegnap reggel 6 órakor, fedélzetén 49 utassal Spanyolországba repült.

Hohensteinből jelentik: Schmidt József postás tizezer koronát sikasztott. Félve a leleplezéstől, hogy négy gyermeke kenyér nélkül maradjon, elhatározta, hogy magával együtt elpusztítja őket. Kedvencét, legkisebb lányát felakasztotta, de úgy elborzadt ettől, hogy többi gyermekét elküldte a háztól és magát felakasztotta.

Newyorkból jelentik: A városban óriási izgalmat kelt, hogy az egyik kórházban egy leprás leányt fedeztek föl, aki a kórházból azonban megszökött. A leány egy hónappal ezelőtt jött Spanyolországból és sikerült neki az egészségügyi felülvizsgálatot valamilyen módon kijátszani.

TŐZSDE

Október 23.

MA 100 DINÁR:

Budapesten . . .	9-98 pengő
Zürichben . . .	9-12 sv. frank
Berlinben . . .	7-34 ar. márka
Bécsben . . .	12-52 silling
Triesztben . . .	33-70 lira
Prágában . . .	59-10 cseh kor.
Nowyorkban . . .	1-69 dollár
Bukarestben . . .	299— leu

Paul Boncourt a legvalószínűbb jelöltje az új kormányelnökségnek.

Párizs, okt. 24.

A Briand-kormány lemondásával meglehetősen nagy izgalom lett úrrá a francia politikai életben. Ugy látják beavatott helyen, hogy a parlamentben nem ad hoc ellenzéke van a jelenlegi rezsimnek, hanem egy állandó többséget sikerült létrehozni.

A politikai körökben azt hiszik, hogy Doumergue elnök újra Briandot bizza meg a kormányalakítással. Nagy kérdés azonban, hogy Briand hajlandó lesz-e ezt vállalni.

Annai mindenesetre biztos, állítják, hogy bármilyen kormány jön, Briand megtartja a külügyek vezetését a kezében.

A politikai életben a kormányelnök tisztére Paul Boncourt tippelik. A kormányhoz közel álló körök úgy vannak informálva, hogy

Briand a Doumergue elnöknel jelelt ki hallgatás alkalmával Daladiert ajánlotta utódául.

A kormányválság, úgy hiszik beavatott helyen, hosszabb ideig fog tartani. A jobboldali sajtó azt írja, hogy Briand örökségét Tardieunak kell átvenni.

Abban a vezető körök megegyeznek, hogy bármilyen kormány jön ráromra, Franciaország külpolitikája nem változik meg.

A politikai körök szerint, a legvalószínűbb jelölt a kormányalakításra Paul Boncourt.

A bánások vagyoni helyzetének rendezése.

Beograd, okt. 24.

A miniszterelnök a pénzügyminiszterrel egyetértőleg törvényjavaslatot dolgozott ki, amely az új bánások vagyoni helyzetét és budgetirányítását állapítja meg és egyúttal a járási és tartományi önkormányzatok vagyoni viszonyait is rendezi.

A törvény 46 szakaszból áll és megállapítja a bánások kiadásait és jövedelmeit.

A bánások vagyonát alkotják először azok az objektumok, amelyek

a bánások tulajdonát képezik. 2. Különböző bánási intézmények, vállalatok jövedelmei. 3. Pótadók, amelyek azonban 110 százaléknál nem lehetnek nagyobbak. 4. Önálló bánási illetékek. 5. Az átengedett állami jövedelmi források.

Az első költségvetése az egyes bánásoknak 1929 december 31-ikéig terjedő be a pénzügyminiszterhez jóváhagyás végett.

Az összes járási és önkormányzati vagyonok a bánások tulajdonába kerülnek. (Avala.)

A privilegizált Bank megkezdte a hosszulejáratu kölcsönkötvények likvidálását.

Beograd, okt. 24.

A privilegizált Agrárbank tegnap tartotta első ülését, amelyen hosszulejáratu kölcsönt kérők ügyeinek a megvitatásával foglalkoztak. Az ülésen dr. Szrksity igazságügyminiszter, dr. Franges földmívelésügyi mi-

niszter és Radovity Andrija, a Narodna Banka alkormányzója vettek részt.

A hosszulejáratu kölcsönt kérők legnagyobb része Északserbiából származik, de vannak közöttük vajdaságiak és Szlovének is. (Avala.)

Merényletet követtek el Ibanez csilei köztársasági elnök ellen.

Buenos-Ayres, okt. 24.

Santiago de Chileből jelentik, hogy Ibanez tábornok, köztársasági elnök ellen egy ismeretlen fiatalember revolveres merényletet kísérelt meg, amely azonban nem sikerült.

A merénylőt nem tudták elfogni, mert menekülése útját kitűnően készítette elő. Azt hiszik a nyomozással megbízott hatóságok, hogy a merénylet anarchista műve.

Az összes magyar fegyverházakban éhségstrájkot kezdtek a kommunisták.

Budapest, okt. 24.

Az ország különböző fegyvertételeiben tegnap az összes kommunista foglyok éhségstrájkot kezdtek. A hatóság megállapította, hogy a strájkot kívülről irányították, mert egyöntetűen indult meg az egész ország minden fegyvertételeiben.

A letartóztatásban lévő kommunista foglyok elenyészően csekély százaléka politikai bűnös, a legtöbben más bűncselekmények miatt jutottak a börtönbe.

A bolgár rendőrség halálra sebesített egy rejtélyes fiatalembert.

Szófia, okt. 24.

Tegnap este a város főuccáján izgalmas esemény játszódott le, amelynek eredményeképpen a rendőrség egy fiatalemberre rálőtt, aki azután sebesülésébe bele is halt.

Két nappal ezelőtt az egyik szófiai szállóban megszállott egy fiatalember, aki magát Georgije néven vezette be a vendégek lajstromába. Este azonban már átköltözött egy másik szállóba, ahol bejelentő-lapja Szapov névre szólott.

A rendőrség, amely már régebben

figyelte a fiatalembert, rajtaütött a szállóban és követelte a legitimációt. A fiatalember erre eleinte civakodni kezdett a rendőrökkel, majd revolvert rántott és futásnak eredt, a mire az egyik rendőr utánaült és eltalálta.

A sebesültet, akinél egy Angyelov névre kiállított utlevelet találtak, a kórházba vitték, ahol meghalt.

Egy civil pilóta, aki ismeretlen a repülő világában, nekiindult az Óceán átrepülésének.

Newyork, okt. 24.

A Harbour gracei repülőtérről tegnap startolt Titeman állattenyésztő és sportsman egyfedelű repülőgéppel óceáni utra.

Titeman megállás nélkül Londonba akar repülni. Gépe óránként 150 kilométeres sebességet képes kifejteni és Aranyszarvas a neve.

Szakértők azt hiszik, hogy Titeman nem fogja Londont elérhetni, minthogy csupán 750 liter benzint vitt magával az utra. A gépnek rádiója nincsen. A meteorológusok szerint, az idő kedvező az óceán felett és az Aranyszarvas állandóan hátszéllel repül, ami lényegesen kedvez a pilótának. Érdekes, hogy Titeman nevét az amerikai repülővilágban, mint pilótát nem ismerik.

Ujabb kommunista összekülvést lepleztek le Budapesten.

Budapest, okt. 24.

A rendőrség politikai osztálya hosszas nyomozás után tegnap rajtaütésszerűen leplezett le egy jól szervezett kommunista társaságot, amely kommunista lapot adott ki és röpcédulákkal árasztotta el a vidéket.

Ez a szervezet a Földmáli uccában nyomdát is tartott fenn, amely a társaság által készített és szükségelt kommunista nyomtatványokat szállította.

A szervezet vezetője Szücs Ernő 21 éves magánhivatalnok. A rendőrség még négy vezetőt tartóztatott le, de ezek neveit egyelőre a nyomozás érdekében elhallgatja.

ORIENT BIOSKOP

Jön! Jön! Jön! Jön!

Csütörtökön, október 24-én 5, 7 és 9 órakor
Szenzáció! **RAMON NOVARRO:** Szenzáció!

Sahib,
az okos rendőrkutya
legújabb filmje.

Fehér éjszakák.
Gyönyörű filmjáték felvonásban és a Metro Journal
Főszereplők: Ramon Novarro, René Adoré.

Mitől halt meg dr. Juliusz Ármin? Nyilatkozott a műtétet végző főorvos.

Becskerek, okt. 24.
Juliusz Ármin dr. becskereki ügyvéd halála még mindig élénken foglalkoztatja a sajtót. A tragikus véget ért ügyvéd sorsának beteljesedését közvetlenül, mint megirtuk, a nagy vérvesztés folytán elgyengült szervezetben fellépő szivgyengeség, illetve szivbénulás idézte elő és felmentettük azt is, hogy a boncolás megállapításai szerint, az elgyengült szervezet nem bírta ki a műtét és a narkózis megrázkódásait. A halálesetről beszámolt a beográdi „Vre-

me“ is és azt írta, hogy „a halál részben befejezett és sikertelen műtét után“ következett be.

A „Vreme“ szerdai számában a műtétet végző dr. Mattanovity Sztankó orvos, a noviszádi állami kórház sebészeti főnökének nyilatkozatát közli, amelyben kifejti, hogy dr. Juliusz Ármin szivgyengesége és nem a sikertelen operáció következtében halt meg, miután a műtétet teljesen szabályszerűen hajtották végre.

Egy gyárigazgató családja a vádlottak padján.

A banatszkideszpotováci kendergyári tűz tárgyalása.

Becskerek, okt. 24.
Érdekes bűnügyet tárgyal hétfőn délelőtt a becskereki törvényszék Bunity Ivó tanácsa. A vádlottak padján a banatszkideszpotováci kendergyári igazgató családja ül és a vád — gyújtogatás.

Ez év tavaszán történt, hogy a banatszkideszpotováci kendergyár a hajnali órákban kigyulladt és teljesen leégett. A csendőrség gyújtogatást gyanított és a nyomozás során felmerült gyanuok alapján Ebinger Mihály gyárigazgatót letartóztatta. Ebinger beszállították a becskereki ügyészség fogházába, ahol a vizsgálóbíró kihirdette előtte a vizsgálati

fogságot. A gyárigazgató védője védence biztosíték alapján való szabadlábra helyezését kérte, a vádtanács el is rendelte, hogy százezer dinár óvadék ellenében szabadon bocsássák. Ebinger azonban nem tudta a kauciót letenni és így nem nyerhetette vissza a szabadságát. Az ügyészség Ebinger Mihály gyárigazgatót kívül vád alá helyezte Ebinger feleségét, Annát és József nevű fiát is, akik ellen szintén gyújtogatás címén indult meg az eljárás.

Bunity Ivó törvényszéki elnök október 28-ikára tűzte ki a főtárgyalást, amely iránt jogászörökben is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Becskereken összpontosul a bánsági tengerikereskedelem, de kevés a vasuti kocsi a tengeri ideszállítására.

A bánsági kamara a tengeriszállítás meggyorsításáért.

Becskerek, okt. 24.
A tengeri szállításának és osztályozásának most van az ideje. A száritásnak és osztályozásnak néhány héten belül meg kell történnie, hogy a gabonakereskedők elegendet tehessenek külföldi kötelezettségeiknek és a lekötött tengerimennyiséget idejében leszállíthassák.

Becskereken és a környéken az idén kevés tengeri termelt és ezért a tengerit Vrsac, Alibunár, Kovin és Pancsevó környékéről kell Becskerekre szállítani, ahol jelentős tengeritermés volt és bőséges felesleget termeltek. Miután Becskerekről exportálják a legtöbb tengerit és itt napi hatvan vagón tengeri szállítására berendezett üzemek vannak,

a tengerit a Bánság minden részéből, de különösen a Délbánságból, Becskerekre szállítják és innen továbbítják.

A száritásra érkező tengerit megérkezése után azonnal kiürítik és így a vasuti kocsikat még aznap újból felhasználhatják a közlekedési hatóságok, ennek dacára azonban panaszok érkeztek a bánsági kereskedelmi és iparkamarához, hogy a terme-

lők és gabonakereskedők nem kapnak kellő számban vasuti kocsit.

Miután a vagonhiány nagy károkat okozhat az érdekelt gabonakereskedőknek, de egész külkereskedelmünknek, amelynek a gabona a legfőbb cikke, a kamara részletesen kidolgozott beadványban fordult a közlekedésügyi minisztériumhoz és a szubotici vasutigazgatóságához és kérte, hogy

gondoskodjanak a Bánság részére megieelő számú vagonokról.

Beadványában kiemeli, hogy az október-novemberi szállításról lemaradó tengerit nehezen lehet értékesíteni és minőségileg is sokat veszít értékéből.

Felemlíti beadványában azt is, hogy a folyók alacsony vízállása miatt, a tél küszöbén nehezen lehet majd a lekötött tengerit Brailáig szállítani és így a gabonakereskedelem szempontjából elsőrendű fontossága, hogy a kivitelt mielőbbi lebonyolítását lehetővé tegyék. A kamara azt ajánlja, hogy

a szükséges vasuti kocsikat olyan területekről rendeljék a Bánságba, ahol ilyenkor nincs kiviteli idény.

Alekszity Bogoljub nyugalmazott becskereki polgármester és dr. Mátity Misa közkórházi főorvos rágalalmazási pere a törvényszék büntetőtanácsa előtt.

Beograd, okt. 24.

A becskereki törvényszék, mint fellebbviteli bíróság szerdán délelőtt foglalkozott másodfokon Alekszity Bogoljub nyug. becskereki polgármester dr. Mátity Misa közkórházi főorvos ellen indított rágalalmazási perével. Mátity dr., mint ismeretes, még 1927-ben a becskereki önkormányzati választásokat követő harcok idején, az ellenzéki pártok népgyűlésén nagy beszédet mondott, amelyben élesen támadta Alekszity Bogoljub akkori becskereki polgármestert és a háború alatt tanúsított magatartásából azt a következtetést vonta le, hogy nem méltó a polgármesteri állásra. Alekszity Bogoljub polgármester rágalalmazási pert indított dr. Mátity Misa ellen, de a járásbíróság több napos tárgyalás után, Mátityot felmentette. Az ítélet ellen

Alekszity fellebbezést jelentett be és úgy került az ügy másodfokon a becskereki törvényszék büntetőtanácsa elé, amelynek elnöke Bunity Ivó törvényszéki elnök, tagjai Dragoljovity Dragoljub és Pejovity Velimir törvényszéki bírák voltak.

Bunity Ivó tanácselnök felolvasta az elsőfoku ítéletet és a járásbírói tárgyalásról szóló jegyzőkönyveket, majd dr. Jaksity Zsárko, dr. Mátity Misa védője, tartotta meg védőbeszédét, amelyben az elsőfoku ítélet helybenhagyását kérte. Alekszity Bogoljub képviselője, dr. Ankity Bóza, védőbeszédében marasztaló ítéletért folyamodott a bírósághoz.

A tanácselnök rövid tanácskozás után kihirdette a bíróság végzését, mely szerint az ítéletet szerdán délelőtt 9 órakor hirdeti ki.

A rend országát készíti elő Schober kancellár.

Nyilatkozik Ausztria kancellárja.

Bécs, okt. 24.

Az elmúlt hét végén, amint a Torontál jelentette, Schober kancellár beterjesztette az új alkotmányreformot, amely hivatva lesz arra, hogy Ausztriából megcsinálja a demokratikus rend államát. A Torontál bécsi szerkesztősege a következőkben megszólaltatja Schober kancellárt az új alkotmány egyes pontjairól:

Bécs új helyzete.

— Bécs helyzetének megváltoztatása feltétlenül szükséges. Bécs polgármestere ma a város előjárója, akárcsak a bádeni polgármester. Bécs polgármestere azonban egyuttal Bécs kerületi főnöke is. A bádeni polgármesternek azonban itt már fellettes hatósága van: a bádeni kerületi főnök. A bécsi polgármester azonkívül egyuttal tartományfőnök is. A bádeni polgármester és a bádeni kerületi főnök azonban már előjáróval rendelkeznek, a tartományi kormány főnökének, Alsóausztria tartományfőnökének személyében. Bécsben mindhárom kompetenciát eddig egy személy egyesítette.

— Ha tekintetbe vesszük, hogy Bécs városának vállalatai is vannak, amelyek magánérdekekkel gyakran ellenkeznek, úgy nem csodálatos, hogy a bécsi polgármester intézkedéseit gyakran bizalmatlanság fogadta. Hiszen az összes fellebbezési fórumokat maga a polgármester egyesítette önmagában. Ezt a kompetencia-halmozódást most megszüntetjük, anélkül, hogy Bécs autonómiáját megsértenők.

A köztársasági elnök új jogköre.

— A köztársasági elnököt ezentul nem a nemzetgyűlés, hanem közvetlenül népszavazás fogja választani és ennek következtében a köztársaság elnökét nagyobb hatalommal fogjuk felruházni. A szomszédos köztársaságokban az elnök nevezi ki a kormányt, az elnök osztatja fel a parlamentet, nálunk ez eddig nem így volt, az elnök csupán reprezentatív jogokkal rendelkezett. Ha azonban a német, csehszlovák és francia köztársaságok nem reakciós alkotmányai az elnök számára bizonyos jogokat biztosítanak, úgy nem értem,

hogy miért ne legyen Ausztriának is valódi államfője.

A továbbiakban Schober kancellár kijelentette, hogy végre fogja hajtani a rendőrség és az igazságszolgáltatás függetlenítését a politikától és lehetetlenné teszi, hogy egyes községek az állami rendőrség szabotálása céljából községi rendőrséget létesítsenek, valamint, hogy a legfelsőbb bíróságok bírái között politikusok is helyet foglalhassanak. Mindezek a rendelkezések Schober kancellár szerint, nem reakciók, hanem a rend érdekében szükségesek, mivel a demokrácia sem nélkülözheti a rendet.

Hirdetmény.

Önkéntes árverés útján bérbeadom 3 évre bejegysvételradai jömenetelű **vendéglómet** teljes berendezéssel együtt. Az árverés folyó évi **október hó 31-én délután 2 órakor** lesz megtartva.

Simon Péter
Bejeg Sv. Durad.

1702

Egy 1717
négyszobás lakás
összes mellékhelyiséggel
november 1-re **kiadó**
Aranjeva ucca 11. szám alatt.

Olcsó hus!

Sertéshus . . . 16, 18, 20 dinár.
Marhahus . . . 14, 16, dinár.
Zsir 22 dinár.
Háj 22 dinár.

Szives pártfogást kér, **Milan Stankov**
mészáros és hentes, Knez Miletina ucca 1.
(ezelőtt Geml.) 1729

Egy 1728
motorhengermalom
azonnal eladó.
Cima Torontál kiadóhivatalában.

1715
Inkasszans
és egyuttal irodaszolgai állásra pályázók adják be ajánlatukat **szolid** jeligére a kiadóhivatalba.

Október 24. csütörtök. Rk. és Prot.: Ra-fael. Gk. Op. Filip. Zsidó: Tisri 20. Nap-
kelte 6:32, napnyugta 16:56 óra. A nap
hossza 10:24. Az év végéig még 68 nap.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Jórész
felhős, ködös idő, csapadékajlammal és
némi hőszűléssel.

A főispán Becskereken. Mátity Gyóka tartományi főispán szerdán délelőtt Becskerekre érkezett. A főispán a szerdai nap folyamán számos Becskerek járásbeli községet látogatott meg és szemleutját ma folytatja. Holnap más járási községeit keresi fel és előreláthatólag néhány napot tölt a tartományban. A főispán az esti órákban visszatér Becskerekre és az éjszakát itt tölti a főispáni lakásban.

Formaruhát viselnek a jövőben a futballmérkőzések bírói. Az országos bírósövetség október 20-ikán Zág-rebiban tartott ülésén érdekes határozatot hozott, amelyek a sportközönség széles körében tarthatnak érdeklődésre számot. A közgyűlés döntése szerint, a jövőben a labdarugó mérkőzések bírói egységes ruházatot viselnek, mégpedig sötétkék kabátot, fekete nadrágot, fekete harisnyát és fehér inget. Országos bajnokságoknál nem hívhatnak meg külföldi bírót és megvonták a labdarugó alsövetség azon jogát, hogy bíróküldést visszavonhasson. Fel-emelték a bírók tiszteletdíját is, a mennyiben egy mérkőzésért a jövőben 60 dinár jár, a taccsbírók, ha vizsgálózt bírók, 20 dinár tiszteletdíjat kapnak. A bíróknak megengedték, hogy a jövőben más bírók ténykedése felett nyilvánosan (újságokban) bírálatot gyakorolhassanak, a mi eddig tiltva volt. Bírói vizsgára csak azok jelentkezhetnek, akik nagykorúak, feddhetetlen előéletűek és nem tényleges játékosok. A zág-rebi közgyűlés végül elhatározta, hogy a futballbírók részére szaklapot indít.

Gyűjtogatással gyanúsítanak egy vrsaci háztulajdonost. Vrsacról jelentik: Nagy tűz pusztított a napokban Vrsacon. Kigyulladt Zárytu Szev-
ván gazzálkodó szállásán a felhalmozott takarmány és a tűz áterjedt a lakóházra is. A tüzoltóság meg-
szített munka árán lokalizálta a tüzet és a házat megmentette. — Va-sárnapról hétfőre hajló éjjel ismét félreverték a harangokat. Ezuttal a Temesvári uccában volt tűz, ahol Paunov Áca lakása gyulladt meg. Mire a tüzoltóság megérkezett, már több szoba berendezése lángokban állott. A tüzoltóság hosszas munka árán tudta csak a szomszéd épületeket megmenteni. A rendőrség a tüzszemle eredménye alapján gyűjtogatást gyanúsított és letartóztatta a ház tulajdonosát.

Budapesti terménytőzsde.

Október 23-i zárlat.

Buza	októberi	21-82 (21-98)
	márciusi	23-86 (24-03)
	májusi	24-54 (24-72)
Tengeri	májusi	17-27 (17-28)

Irányzat lanyha.

Csikágói terménytőzsde.

Október 23-i zárlat.

Buza	decemberi	125 ¹ / ₄ (129 ¹ / ₄)
	márciusi	133 ¹ / ₈ (137—)
	májusi	136 ³ / ₈ (140 ³ / ₈)
Tengeri	májusi	90 ¹ / ₄ (98 ¹ / ₈)
	decemberi	96 ¹ / ₄ (92 ¹ / ₈)
	májusi	98 ¹ / ₈ (101 ¹ / ₂)

Irányzat buzában és tengeriben nagyon lanyha.

Elfogott kerékpártolvaj. Vrsacról jelentik: Szabunovity Dusan vrsaci lakóstól a napokban egy kerékpárt loptak el. A rendőrség Pozsár Ferenc ittebeji lakos személyében ki-nyomozta a tettest.

Minden reggel 7 órakor indul a Vojvodina-szállótól a piros Flat-autóbusz Kikindára, ahová fél 9 órakor érkezik. Kikindáról fél 1 órakor indul vissza és 2 órakor érkezik Becskerekre. Viteldij 40 dinár. (1731)

Kleopátra sirja. Bossier tudós francia filológus egy izben híres kollegáját, Mommsent, akivel együtt dolgozott a párizsi nemzeti könyvtárban, azzal a kijelentéssel lepte meg, hogy a könyvtár kertjében Kleopátrának a maradványai vannak. Ez korántsem adoma, mert a kertben tényleg el van temetve egy egyiptomi mumia, amelyet I. Napoleon egyiptomi hadjárata alatt zsákmányoltak és szállítottak Párizsba és amelyről azt állították, hogy a sírboltban Kleopátra mumiája fekszik. A hetvenes német-francia háború alatt a többi muzeális értékekkel együtt Kleopátra állítólagos mumiáját is egy pincében rejtették el, ahol aztán a férgék teljes felosztásba hozták. Minthogy így már nem tehetők tovább közszemlére, elhatározták a kertben való eltemetését.

A legszebb és legnagyobb választék SZÖRMÉKBEN, PÁLMAI ISTVÁN-nál (Benó-ház) a „Korona”-szállóval szemben. (1708)

Romantikus történet a budapesti Cityből.

Budapest, okt. 24.

A magyar főváros bankköreiben megható történet jár szájról-szájra. Az egyik előkelő pénzintézet nyugalmazott ügyvezető-igazgatójáról szól a história, aki néhány évvel ezelőtt visszavonult, de az illető nagybank igazgatóságában ma is helyet foglal. Jómódu ember az igazgató, közelebb jár a nyolcvanhoz, mint a hetvenhez és jelenleg az egyik fővárosi szanatóriumban pihen, ahol nemcsak elő-
íradt testét, hanem összetört lelkét is pihentetik. A népszerű és kitünő bankembernek ugyanis igen nagy bánata van. Még a háború előtt, 1910-ben rejtélyes körülmények között eltűnt egyetlen fia. Tehetséges, szép szál fiatalember volt, kitünően végezte jogi tanulmányait, a doktorátust is megszerezte és már csak egy vizsgája hiányzott, hogy okleveles ügyvéd lehessen.

Ekkor, 1910 tavaszán szülei-
vel együtt elutazott a francia Rivierára. A szülők és fiuk kitünően érezték magukat Nizzában. Egy délután a fiatalember bejelentette szüleinek, hogy csónakkirándulásra megy. A fiu azonban estére sem tért vissza, sőt nem jött haza reggel sem. Szülei kerestették mindenfelé, de a fiatalembernek nyoma veszett. Harmadnap aztán a rendőrséghez fordult a bank-
igazgató és a rendőrség megindította a nyomozást. Plakátokon és az ösz-szes világlapokban hirdették, hogy 25.000, majd 50.000 frank jutalmat

Zsákmányával megszökött egy tolvaj. Vrsacról jelentik: Novákovity Dragomir vrsaci péksegédétől a napokban 1900 dinár értékben ruha-neműt és ékszereket loptak el. A tettes: Csávity Pája, aki ugyanannál a pékmesternél állott alkalmazásban, megszökött és jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik. A rendőrség ke-
rési.

Zsidó uralkodott a moldvai fejedelemségben. Az elég gyakran megismétlődő romániai antiszemita tüntetésekkel szemben kissé groteszknak látszik az a felfedezés, amelyet a legkiválóbb román történetíró, Xenopol, állapított meg. Xenopol egyik történelmi munkájának egy fejezete igen aktuálissá vált ezekben az időkben. A nagy történetíró kimutatja, hogy a tizenhatodik században egy zsidó ember uralkodott a moldvai fejedelemségben. Xenopol szerint Emánuel, a velencei Áron fia, Emánuel Áron néven volt Moldova fejedelme. Xenopol annak bizonyítására, hogy Emánuel Áron zsidó származású volt, részletet idéz egy német forrásmunkából, amely szerint, Erneszt vezérfejedelemtől a szultán, a mufti és egy Solomon Tedeschi nevű zsidó közbenjárására Emánuel Áront moldvai fejedelemmé nevezte ki. A továbbiakban Xenopol azt írja a zsidó fejedelemtől, hogy erényei olyanok voltak, hogy „Megérdemelné, hogy uralkodó legyen”. Hogy a zsidó fejedelemtől kiváló államférfi volt, az is bizonyítja, hogy ő szerezte meg a moldvai fejedelemség részére az első

külföldi kölcsönt. Emánuel Áron hadvezéri talentum is volt. Levert egy veszedelmes felkelést és azon fáradozott, hogy megszerezze a német szövetséget és lerázza a törökök uralmát. Xenopol igazolja, hogy a zsidó fejedelmet Báthory Zsigmond erdélyi fejedelem üzte el trónjáról 1500-ban.

A douali csoda. Köztudomásu, hogy süketek vagy némák nagy ijedség vagy más kedélyizgalom következtében visszanyerték hallásukat, illetőleg a beszézőképességüket. Hogy azonban a vakok ugyanilyen módon visszanyerhessék a látásukat, arra egy mostanában Bordeauxban történt eset nyújt példát. Verdierené, egy 73 éves asszony él ott immár 30 éve vakon. Nemrég levelet kapott, amelyet huga, aki ápolja, olvasott föl neki. A levél Amerikában élő fiától való volt, akiről az anya már évek során át nem hallott semmit és akit halottnak hitt. Most aztán megtudta, hogy él. Örömeiben csak úgy patakzottak a könnyek szeméből, amikor leszárította könyveit, észrevette, hogy lát, noha kis-sé zavarosan. Látóképesége azonban óráról-órára javult és most már majdnem olyan jól lát, mint harminc évvel ezelőtt.

Felelős szerkesztő távol, a szerkesztésért felel: **Juhász Ferenc.**

Оглас.

У 2. маја 1929. год. одржаној главној скупштини деоницара Торонгалске индустрије пољопривредних стројева, ливнице гвожда и метала д. д. закључено је снижење садашње основне главнице од Дин 625.000— на Дин 12.500—, те после тога скупљавање деоница снижене номинале, те напоследку поновно повишење основне главнице на Дин 625.000— на следећи начин:

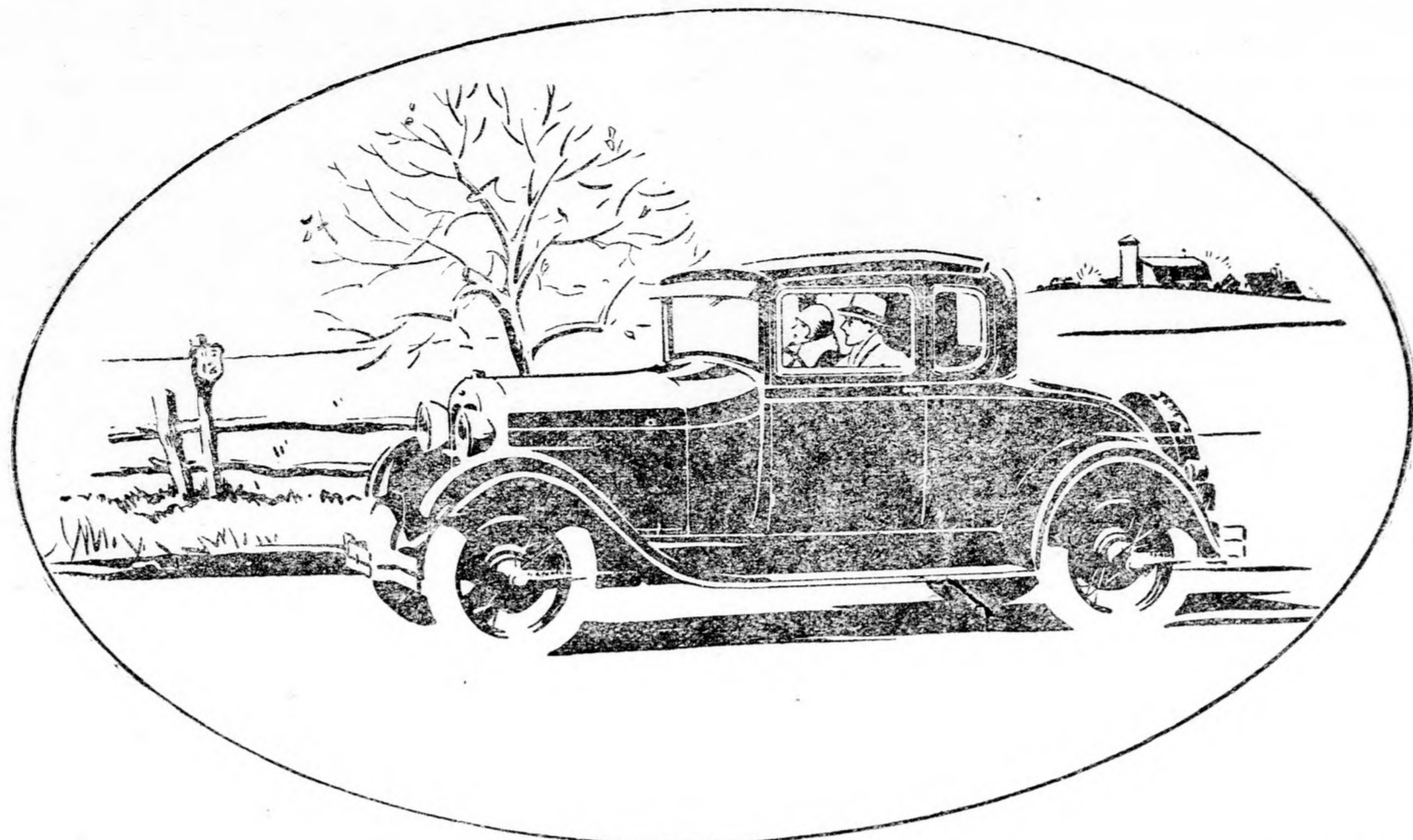
1. Основна главница подузећа, која се састоји из 12.500 комада деоница по Дин 50—, укупно Дин 625.000—, снижује се путем пребиљевовања на тај начин, да се свака појединачна деоница од ном. Дин 50— снижује на Дин 1—.
 2. Тако снижених 12.500 ком. деоница у номиналној вредности од по Дин 1— скупљају се у размери од 50:1 укупних 250 комада деоница по Дин 50— номиналне вредности.
 3. После пребиљевовања и скупљања на Дин 12.500— снижена основна главница поновно се повишује путем емисије 12.250 ком. деоница по Дин 50— номиналне вредности на Дин 625.000—. Све нове деонице понуђају се старим деоницарима у размери постојећег њиховог поседа деонице.
 4. Емисиони курс деоница је по комаду Дин 50—, који се износ имаде заједно са емисионим трошковима од Дин 5— по комаду од 28 о. м. до 2. нов. т. г. уплатити.
 5. По старим деоницарима не преузеће деонице не управа из слободне руке уновчити, но не испод емисионог курса.
 6. Деонице имаду се ради пребиљевовања и скупљања код Вел.-Бечкеречке Подружнице Прве Хрватске Штедионице предати у времењу између 28. о. м. и 2. нов. т. г. од 3—6 сати после подне. Тамо имаде се обављати и прекупно право на нове деонице уз истовремену уплату емисионог курса и трошкова.
- Снижење и поновно повишење основне главнице одобрило је Министарство Трговине и Индустрије, одељење за кредитне установе и осигурање, својим решењем бр. П. 11.446/к. од 15/VI. 1929.

Вел. Бечкерек, 21. октобра 1929. год.
1726 Управа.

Értesítés! Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek és jó-
ismerőseimnek, hogy a Lukenic-cégtől 25 évi ott műkö-
désem után kiléptem és **Despota Brankovića ucca 7. sz. sarokház** (a Hieber-
féle szódagyárral átellenben) egy speciális **cipőkészítőműhelyt nyitottam.**
Készíték mérték utáni rendelésre a legújabb divat szerint női-, férfi- és
gyermekcipőket és varrott cipőket a legszakosabb kivitelben és legszolidabb
árban. :-: A t. közönség szives
pártfogását kéri, tisztelettel
Márton János,
cipőkülönlegességek készítő műhelye.
1712

Egy 1607
fakályha eladó.
Verešmartijeva u. 25.
(sarok.)

Az új Ford

szépségénél még nagyobb a teljesítőképesége

Az új Ford kocsit kellemes feltűnést kelt alacsony, karcsu vonalainál és szép kettős árnyalatu színezésénél fogva.

Valószínűleg azt is észrevette már, hogy mily gyorsan halad ez a kocsit az utcai torlódásban és megcsodálta rendkívüli sebességét és erejét a nyílt úton.

De vajjon vezette-e már sajátkezűleg az új Ford kocsit? Mert összes tulajdonságait csak akkor fogja igazán méltányolni és csak akkor fogja megérteni, miért keltett ezen kocsit megjelenése oly nagy szenzációt.

Azok, akik más kocsit vezetnek, szintén gyakran beszélnek erről, mert nagyon gyakran megtörtént velük, hogy az új Ford kocsit emelkedéseknél megelőzte, vagy a városi forgalomban messze maga mögött hagyta őket.

És nem teljesen irigység nélkül tapasztalhatták, hogy oly úton, melyen ők alig 20 km-es sebességgel haladhattak, az új Ford 50 km-el surrant tova mellettük.

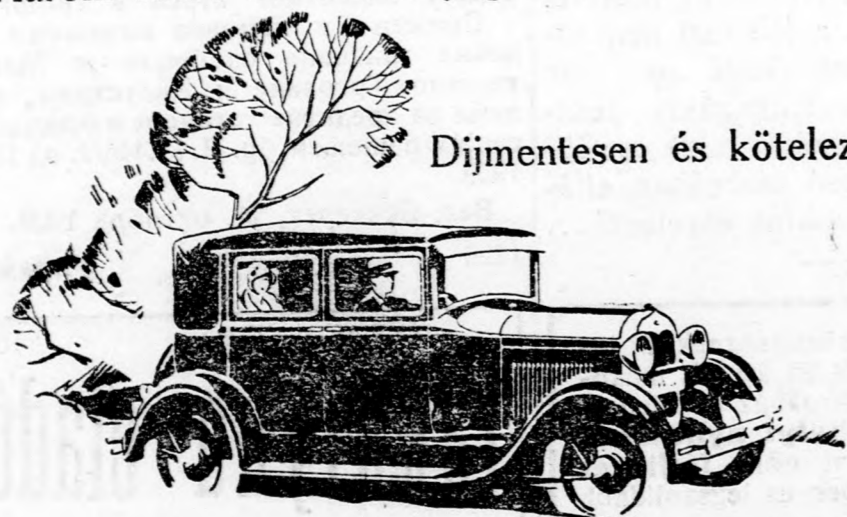
Az új Ford kocsit tulajdonosai azonban nem állhatnak ellen a váagnak, hogy autójukról beszéljenek, mert azelőtt soha nem ismerték a vezetésnek ilyen gyönyörűségét; azelőtt ugyanis nem volt kocsit, mely hangtalanul ennyi erőt, gyorsaságot és kényelmet egyesített volna magában.

Ha elolvasta e sorokat, menjen a legközelebbi Ford viszontelárusítóhoz és mutattassa be magának az új Fordot. Üljön bele, indítsa neki és vezesse . . . Ezután aztán egyetlen más kocsit sem akar majd venni, csak Fordot.

Apróságok, melyek sokat jelentenek

Duda- és világítás-kapcsoló a kormánykeréken
Gyutó és gázemelő a kormánykerék alatt
Lábgázpedál a közepén
Benzinállás-mutató a kapcsolótáblán
Légvezeték a láb és gázemelőjükön
A felépítmény nem nyikorog és nem zörög
Három szűrő az üzemanyag-vezetésben

A gyertyákhoz vezető magasfeszültségű kábelt bronzrugók helyettesítik
Tűzbiztos benzintartály
Gummiba ágyazott motor
Ricardo-féle hengerfej
Könnyen hozzáférhető olajleeresztő csap
Kadmiumozott, rozsdamentes fékpofák
Négy kettősműködésű Houdaille lökésgátló

Fordor Sedan

Díjmentesen és kötelezettség nélkül bemutatja bármelyik Ford viszontelárusító.

FORD MOTOR COMPANY, TRIESTE